

გაზეთი „რეზონანსი“ გამომდინარეობს ყოველ დღეს პირველ რიგში. განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ კვარტალში პეტრეტის ღირს 15 კ., უკანასკნელში — 10 კ. ხელის მოწერა და დანა- ზედი განცხადებანი მიიღება „რეზონანსი“ რედაქციის კანტორაში ყოველ დღე, კვირა უქმობის გარდა, დღის 10 საათამდე. წელიწადური 2 საათამდე და საღამოს 5-დან 7-მდე. ხელმოწერები უკანასკნელი 3-ჯერ დაიბეჭდება. დაუბეჭდავ მცირე წერილები და - კონკრეტული ინფორმაცია ინახება ერთი თვით მხოლოდ დღი უქმობის შემთხვევაში. წერილებით პასუხისთვის საჭიროა სავალდებულო მითითება. წერილები უქმობის ყოველ დღე. დღის 12 საათამდე ნაშუადღევს 2 საათამდე, კვირა-უქმობით — დღის 11-დან 12 საათამდე. ადრესი: თბილისი, კონტორა რედაქციის „Чвени Гаа“, Велико-княжеская № 35.

ყოველდღიური საბოლიკეო და სალიტერატურო გაზეთი

რეზონანსი

გამოდის თფილისში 1907 წლის 2 სექტემბრიდან.

გაზეთის ფასი: ერთი წლით 7 მან., ნახევარი წლით 4 მან., ერთი თვით ქალაქ გარეთ 90 კაპიკი. დასაბეჭდავად გამოგზავნილი წერილები სფფოთ უნდა იყოს დაწერილი ერთ გვერდზე.

ხელმოწერილი წერილები არ დაიბეჭდება. დაუბეჭდავ მცირე წერილებს და კორესპონდენტებს რედაქცია არ ინახავს. ერთი თვით ინახება მხოლოდ ვრცელი წერილები. წერილობითი ცნობებისთვის საჭიროა სავალდებულო მითითება პირადად მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება დღის 10 საათამდე ნაშუადღევს 2 საათამდე. კვირა-უქმობით დღის 11-დან 12 საათამდე.

განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე სტრიქონი 15 კ., მეორეზე 10 კაპ. ფოსტის ადრესი: თბილისი, კონტორა რედაქციის „Чвени Гаа“, Велико-княжеская № 35.

გაზეთი „რეზონანსი“ რედაქციის კანტორა დაბეჭდვითი და ცხდმის, როგორც აგრეთვე, ისე სხვათა საყურადღებოთ, რომ ფული უსათუოდ შემდეგ ადრესზე უნდა გამოგზავნას: თბილისი, ტიპოგრაფია „Сорапаш“ НЕСТОРУ КИШВАРДИЕВИЧУ ЦИИЧАДЗЕ

დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდად ივ. გომელაურის მიერ შედგენილი სახელმძღვანელო

სკოლებში შესასწავლი

ქართული ფილოსოფია

მათი სურათებით და ბიოგრაფიებით. წიგნი პირველი.

მეორე გამოცემა, შევსებული და შესწორებული. შეიცავს 416 გვერდს და ღირს ყლთი თოთხმეტი რუბლი. მალაზიებს და სასწავლებლებს დაეთმობა 20 პროცენტი.

ამ წიგნის საწყობი იმყოფება „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ წიგნის მალაზიაში, (სახალისი ქუჩა, თავდაზნაურთა ქარაზი). ადრესი: თბილისი. Обществ. распространяющі грамотности среді грузинскаго населенія. ქუთაისში ეს წიგნი იყიდება წიგნ. მალაზ. „იმერეთში“

რებს ჩვეულებრივ და პოლიტიკურ მოქმედებაში სრულიად გაუწვრილდენი, ნაკლებობა ცდლობენ და ვერც ახერხებენ მტკიცეთ შეკავშირდენ, ნაკლებობა ცდობენ და ვერც ახერხებენ გულმოდგინეთ გასწონ საარჩევნო კამპანია იმედოვნდენ რა იმასთან საარჩევნო კანონზე და მთავრობის დახმარებაზე. ამ მხრივ ორივე თვალსაზრის შემარჯუნე პარტია, რომლებშიც კი რაიმე ძალა შეიცავენ: ოქტომბრისტიკა და რუსის ხალხის კავშირი დღეს სკოლა სურათის წარმოადგენენ. ოქტომბრისტიკის პოლიტიკური მოქმედება თითქმის არაფერში არ გამოიხატება გარდა იმასა, რომ თითო-ორი-ლა მათი მეთაურები ერთმანეთ შორის ზღაპრებს აწყობენ; რაც შეეხება რუსის ხალხის კავშირს, მისი მოქმედება ყველას კარგად მოეჩვენება, ამ „პარტიის“ მხოლოდ ერთგვარი „მოქმედების“ უნარი აქვს, სახელდობრ, პოპრომების გამართვის და ხალხის ხოცვა-ჟლეტის უნარი, მგრამ ასეთი მოქმედება მას, რასაკვირველია, წინ ვერ წასწევს საარჩევნო კამპანიაში.

გნლა ვნახოთ, როგორ ეცდება არჩევნის თვით ხალხი. გაზეთები მრავლ ვაქტებს გავმოგვიყვენ იმის დასამტკიცებლათ, რომ რაც უფრო ახლოვდება არჩევნები, ხალხის პოლიტიკური გულგრილობა სულ უფრო იფანტება, ინტერესი არჩევნებისადმი და მისწრაფება ოპოზიციონურ კანდიდატების ასარჩევნათ სულ უფრო ძლიერდება. და, რაც უფრო საყურადღებოა, იმ ამრჩევლების ნაწილიც — კი, რომლებიც დღემდე ოქტომბრისტიკის და უქმობის რუსებს მსდევდენ, დღეს ზურგს აქცევენ მათ და ოპოზიციისაკენ იბრუნდნ პარტიას. „რეზონანსი“ კალუგადან სწერენ: აქაური ვაქტები ამ ბოლო დროს ასე ამობენ: „ჩვენი ინტერესება არ თანხმება თავდაზნაურების, (ე. ი. უქმობის რუსების) ინტერესებს. კადეტების კონფერენციას, რომელზედაც წარმოდგენილი იყო 30-დე გუმბრნი, გამოირკვა, რომ ოქტომბრისტიკის ამ გუმბრნებში არსად გავლენა არ აქვთ (გარდა ქ. კახლოვას); ხალხის უფრო ოპოზიციონურ პარტიებს მისდევს. კადეტების პარტიას სარწმუნო და ვრცელი ცნობები შეუგროვებია, რომლებიც შეეხება სხვადასხვა გუმბრნების 104 ქალაქის (ესე იგი 51 გუმბრნის ყველა ქალაქის მთელ მესუთელს); და რომლებიც ცხადყოფენ, რომ ამ ქალაქებში 156 ვიზორშიკიდან პირველ კურიაში 88 კაცი (57 პროც.) პროგრესისტიკა იქნებინან. სხენებულ ქალაქების სათვალავში არ შედიან ქ. მოსკოვი და ოდესა, პოლტავის გუმბრნის ქალაქები და ქ. კალუგა. ყველა ამ ქალაქებშიაც იმედი აქვთ, რომ პირველ კურიაშიაც უქმობის პარტიის სისტიკები გავლენ. თითქო ახალმა საარჩევნო კანონმა ქალაქის პირველი კურია მაინც სრულიად უზრუნველყო ოპოზიციურ ელემენტებისადგან!

გაზ. „რეზონანსი“ ვარაუდით, მომავალ არჩევნებზე მარტო ქალაქები, საერთო საგუმბრნო კრებებზე უზრუნველყოფენ ოპოზიციისათვის 18 პროც. ყველა იმ 25 პრ-დან, რომელიც ქალაქების ვიზორშიკებს მოუწევს ქა“ (სავაჭრის საერთო კრებებზე).

მეორე მხრით, საიმედოა, რომ მემამულეებშიაც აღმოჩნდებიან ისეთები, რომლებშიაც თვის სსწორს ოპოზიციისაკენ გადახრიან; თუცა ასეთ პროგრესიულ მემამულეთა რიცხვი ძალიან მცირეა, მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ ერთ კენქს შეუძლია გადაწყვიტოს ამა თუ იმ კანდიდატის გამარჯვება ან დამარცხება. ამს გარდა, საღვდლოებებს, რომელსაც მისი მთავრობა ამ ყამათ ძალას ატანს ცხველი მონაწილეობა მიიღოს არჩევნებში და მემარჯვენებს ჩაუგდოს

კენქი, ძალიან ნაკლები სურვილი აქვს ასრულოს ასეთი ბრძნებები სამღვდლოებში უმრავლესობას. ოპოზიციონური განწყობილება ამ ბრძნებებზე უფრო ძლიერია და, ექვი არ არის, რომ იგი ახლანდელ არჩევნებში უმეტეს ნაწილათ ისევე ოპოზიციის დაუჭერს მხარს.

მთავრობა უკვე ყნოსავს საფრთხეს ზოგად არჩევნებისადგანაც და იგი შეუდგენერგიულ ზომების მიღებას: ბევრგან უკვე სავალდებულო დადგენილებანი გამოიკა, რომლითაც სასტიკათ იკრძალება საავტაციო საარჩევნო კრებების გამართვა.

ვნახოთ, რამდენათ გასჭირს ეს ზომები!

სიტყვა თქმულია. ჩამოიხს მიაჩ. მ. შ. შამაშაძის დასაფლავებაში.

დროებით ჩვენ საზოგადოების კვლავ გადუფარა პოლიტიკური მწუხრის ზეწვარი, კვლავ გამოტყვრენ ზნელი ძალები უტიფრათ ცხოვრების მრედაზე გამოფხიზლებული ხალხის მაჯის ცემა მოდუნდა, სერთო კარ-ვაარაზე გაბედულათ აზრთა გაცევა გამოცემა შეწყდა, ხმა გავიკიდე და დადუმებული ველოდებით უმჯობეს მომავლს. მიუხედავათ ასეთი საერთო მდებარებისა, მაუხედავთ იმ ათსგვარი ბოროტებისა, რომელსაც სჩადის დღეს თავდებულები და წუთიერი გამარჯვებით გაამყებულები ზნელი ძალო, შენმა სიკვდილმა ყველა ძალზე აიღვე და დაგვაილა სათაწლო ანგარიში გაუწიოთ როგორც იმ ბოროტ-მოქმედებას, რომელმაც შენ გიმხეგრავა, ისე იმ პირობებს, რომელთა გამო შენსადმებელი ხდება ჩვენში ასეთი ბოროტ-მოქმედება. თანაც ჩვენ მოწყურებული ვართ უკანასკნელი ამ ქვეყნური პარტიისკენ მოგავით და ჩვენი შენდამი სიყვარული აღვნიშნოთ. მაგრამ სიყვარულიც არის და სიყვარულიც. საზოგადოება, რომელიც შემოკრბა დღეს შენა ცხდრის წინაშე, იმდენათვე სხვა და სხვა ვაგარია რამდენათაც მრავალ-მხრივი იყო თვით შენი წარსული. ქეშპირებაზე ძლიერ ზორს იქნება, თუ ვინმე იტყვის: თითქო, ჩვენ ყველანი ერთნაირთ უტურებდეთ შენს წარსულს, ყველანი ერთ რიგათ ვცეოდეთ პარტიას და ვავსებდეთ შენს მოღვაწეობას. დაე, გიტორს შენ, როგორც შეგებულთ მესაუთრე, თავდაზნაურობამ, საზოგადოება, ჩვენი საზოგადოების იმ ნაწილმა, რომელიც მშრომელ ხალხის შრომის ნაწყობით ცხოვრობს. დაე, მოვიდენ და პარტიე დაგდავან შენ ძალი-უფლების ადგილობრივმა წარმომადგენლებმა როგორც თანამედროვე სახელმწიფოებრივი პრინციპის მომხრეს. დაე, გაქონ და გადიდონ შენ შოკინისტიკაში როგორც მამულის შეილი. ჩვენ რა თქმა უნდა, არ შეუფრთღებთ ისეთების ქებათა ქებას და მით უმეტესის სიციხლით აღვნიშნავთ იმას, რაც იყო შენი ჩვენთვის ძვირფასი.

შენ საზოგადოებრივი საზოგადოების საძირკველა მქალაქათ შეიკრა, რაცა ბატონ-ყმობის დახმარებული სიმამრის ზღვდებებს ძლიერათ შეეჯახა ახალი ცხოვრების სფეროებში საზოგადოების და რეალური შემოქმედების საგნათ დაისახე დაგესურათ: ტრეზია ჩვენთვის ბატონ-ყმური ცხოვრების საზოგადოება. შენ დაასურათ უფსკრული და ინტერესთა წინააღმდეგობა, რომელიც არსებობდა ბატონსა და ყმის შორის. შენ გესლიანი ვნათ დასტკენ და სსაკვდილოთ მოშამე ის, ვინც დღებით და

ვიღებულობთ ან სეზონისთვის მრავალი სხვა დასხვა მუდის, აბრეშუმის და მატყლის მატყლი, მშენიერი ავეჯეულობის მატყრები, ფარდები, პორტერები, ტიულები და ხავერდის ხალიჩები

პ. ს. ღორღუნოვის

უმთავრეს მალაზიაში

სოლოლაკის ქუჩა, სახლი გურგენიისა. ტელეფონი, № 538.

P. S. საქონლის ნიმუში ქალაქ გარეთ მსურველებს გაგზავნებათ უფასოთ პირველ მოთხოვნისამებრ.

ქალაქის „ახალშენის“ საზოგადოებრივი სახლადღეს იმ პირთ, რომელთაც მიიღეს ვერაზე მაკაროვის ადგილებში — საზოგადოებრივი, რომელიც დატოვდა ი. ბახტაძემ, დღემდე ორი კვირის განმავლობაში ვინც შემოიტანს „ახალშენის“ კანტორაში სრულ ღირებულობის ფასს თავის სამოსხლოში, დაუბრკოლებლად დაუბრკოლებლად. ამასთანავე ვაფრთხილბათ ყველა ხელის მომწერთ მაკაროვის ადგილებში 15 სექტემბრამდე თავიანთი ხვედრი ფული შემოიტანონ, წინააღმდეგ შემთხვევაში სამოსხლოები გაყიდვით. (3-ფ-3)

ქალაქ თბილისში მესორემი კაცო გამრიგლის ასული როგავა
ვაცხადებ საზოგადოების საყურადღებოთ, რომ 1 სექტემბრიდან მთავრობის ნებართვით გავსენი სამკლასიანი პროფესიონალური კრა-კერვის ქალთა სკოლა, სადაც მოწაფეებს მიღება სწარმოებს ყოველ დღე. მსურველთ შეუძლიანთ პირადად მოლაპარაკება დღის 10 საათამდე ნაშუადღევს 2 საათამდე.
ადრესი: გავოლავის ქუჩა, № 53. (4-ფ-4)

როგორი პიჩი უნან პარკინება?
როგორი იქნება მემ-ღუმის არჩევნების შედეგები? როგორი იქნება თვით მესამე დღე? ეს კითხვები ცხოვრათ ინტერესებს ყველას, ვისაც კი საზოგადოთ რუსეთის პოლიტიკური ბედ-იღბალიც ცხოვრათ ინტერესება.
ახალი საარჩევნო კანონის გამოცემის პირველ ხანებში პასუხი ზემოთ დაყენე-

ბულ კითხვებზე ძალიან პესიმისტური (უიმედო) იყო მესარცხენეთა და საზოგადოთ, ოპოზიციის მხრივ, ძალიან ოპტიმისტური (იმედანი) იყო მემარჯვენეთა და საზოგადოთ, რეაქციის მხრივ. მაშინ თითქმის ყველანი იმას ფიქრობდენ, რომ ახალი საარჩევნო კანონი უზრუნველყოფს არჩევნებზე მემარჯვენეთა თითქმის სრულ გამარჯვებას, ყოველ შემთხვევაში, დებუტატთა დიდ-ძალ უმრავლესობის ოქტომბრისტიკისადგან შედგენას. ასეთი დიდი ძალა და მნიშვნელობა მიაწერეს მაშინ საარჩევნო კანონის შეცვლას.

მაგრამ ავტო არჩევნები მოახლოვდა, დაიწყო კადეტ, და ორივე მხრივ, მარცხივაც და მარჯვნივაც, თანდათან ძლიერ იცვლება შეხედულება არჩევნების მოსალოდნელ შედეგებზე: თანდათან ირღვევა იმედება მემარჯვენეთა და საზოგადოთ, რეაქციის ბანაკში; თანდათან ირღვევა უიმედობა მემარცხენეთა და საზოგადოთ ოპოზიციის ბანაკში. თანდათან, ყველასათვის აშკარა ხდება, რომ შესაძლებელია მომავალ არჩევნებზედაც ოპოზიციამ შესაძენევი გამარჯვება მოიპოვოს, მომავალი დღეც შესაძენევათ ოპოზიციონური გამარჯვება.

რა თილისმით, რა სასწაულით შეიძლება მოხდეს ეს დღევანდელ უკუღმართ საარჩევნო კანონის ფარგლებში? საქმე იმაშია, რომ აქ საჭირო არ არის არც არავითარი თილისმა, არც არავითარი სასწაულ-მოქმედება.
აქ მოქმედებს სრულიად რეალური ძალა. როგორც ჩვენ წინა მეთაურშიაც აღვნიშნეთ, საარჩევნო კანონზე გაცილებათ უფრო მძლავრი გავლენა არ-

ჩვენებს შედეგებზე შეიძლება დაუჩრჩხ ხალხის და საზოგადოების დღევანდელ პოლიტიკურ განწყობილებას და საზოგადოთ, არსებულ პოლიტიკურ ვითარებას, არსებულ პოლიტიკურ ძალთა დამოკიდებულებას. ეს ჩვენ აშკარათ დაგვიმტკიცა ორივე დუმის არჩევნებში, ესევე შეიძლება დაგვიმტკიცოს მესამე დუმის არჩევნებშიც, და, მიუხედავათ საარჩევნო უფლებების ნამეტანი შევიწროებისა, შეიძლება ოპოზიციამ კვლავ მოახერხოს თვალსაზრის გამარჯვების მოპოება. ჩვენი ასეთი მოსაზრება რომ ცალკერი ფანტაზიის ნაყოფი არ არის, ამის საბუთები ჩვენ ახლავე ბლომათ გვაქვს ხელში. აი ეს საბუთები:

როგორც ვიცით, არჩევნების შედეგებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს პარტიების მოქმედებას. პო-და, რას გზედავთ ამ მხრივ? არჩევნების მოახლოებისთანავე სულ უფრო მეტ ენერჯიას, მეტ უნარს და ერთსულოვნობას იჩენენ მოქმედებაში ოპოზიციონური პარტიები, სულ უფრო მეტ უძღვრებას, მეტ უუნარობას და ერთსულოვნობის უქონლობას იჩენენ მემარჯვენე პარტიები. იმ დროს, როდესაც ოპოზიციონური პარტიები, მარტო თავის ძალდონეზე დაყრდნობილი და ამასთან პოლიტიკურ თვითმოქმედებაში შედარებათ გაჩეუდნი, გულმოდგინეთ იკრებენ და აკავშირებენ ყველა თავის ძალებს, გულმოდგინეთ აჩაღებენ საარჩევნო კამპანიას; მარჯვენ იყენებენ რა ყოველგვარ შემთხვევას, — ამ დროს მემარჯვენე პარტიები, უმთავრესთ მთავრობის ძალზე და მოწყალებზე დაყრდნობილი, უზრუნველ ცხოვ-

პატრიოტი ყოფილი მოსკოვი; შენ ჩვენ თვალსა და ყურსა და გულსა და სულსა და სიკრძალოდ გიყვარები, როგორც სიკრძალოდ გიყვარები, სრული აზრობა და პარაზიტობა ბი-ტონის, იმ ბრწყინვალე წოდების, რომელიც ფუტყად და სიამაყით და მდინარეებში იყო აღსაყვანი; შენ დაგვიბატონე ლუარსაბი და დრეკანი, ეს დიდი მწიკნი და ტიპოზური წარმოადგენს ჩვენი ბრწყინვალე წოდებისა. ამ სიზარტით შენ იმ დროისთვის საუცხოვრო დაგვისურათე აგრეთვე უმწიკო და უბედური დღეობა-რეობა, რომელშიც იმყოფებოდა ლუარსაბების უღელში გამბული გლეხები, შენ დაუპირდაპირე ერთი-მეორეს თავიდან და თბილისი და დაგვიანებე, რომ მათი ერთობა არსებობა შეუძლებელია, რადგან პირველის ბედნიერება, მეორის უბედურებაზეა აგებული, სადაც პირველი იცინის, იქ მეორე უნდა სტიროდეს, როცა ერთი მადარია; მეორეს უნდა შიოდეს, როცა დათიკოს თბილისი, გაბრძოლი, გულსი სიბრძნეში ჩაგვიჭრა ჩვენ ეს სტრატეგია; ჩვენ მაშინ დავგმეთ ძველი ცხოვრება და სიტყვა დავსდევით შეძლების დაგვირით გავმკლავდებით ბოროტებას, რომელიც აღსაყვანი იყო ჩვენი ცხოვრება. ამრიგად შენმა მგონსა და ნიჭის ნაწარმოებმა ხელი შეუწყო ჩვენი ცხოვრების ასარეზებელად აღსაყვანი ახალ-თაობა, რომელმაც კლასთა ბრძოლა საზოგადოებრივი ცხოვრების უმათრეს მამოძრავებელ ძალით, მთავარ ღერძით აღიარა. ამ ახალგაზრდობისთვის სხვათა შორის, შენი იმდროინდელი შემოქმედების ნაყოფი გახდა მისი გონებრივი და ხელოვნობრივი ზრდას პირველი საფეხურით, რომელსაც ეს ახალთაობა უნდა შე-მდგარიყო, რომ გულმოდგინეთ შექმნი-მოდა იმ დიდი მოძღვრების შესისლ-ხორციელებს და ჩვენ ცხოვრებაში ვაღმო-ჩენდვას, რომელიც გვასწავლის, რომ კაცობრიობის წინსვლის აუკლებელ და უღელს მიზანს შეადგენს საკითხის და მძებრის. ხოლო გზა, რომელიც ამ მი-ზანს მიადგენს კაცობრივობა, არის შეუ-რიგებელი სასტიკი ბრძოლა კლასთა შო-რის. შენ თითონ მოწმე გახდი იმის, თუ რა ძლიერ მოსილება შეესხა ამ სწავ-ლა-მოდებებმა ჩვენში და რა ღრმა კვალი გაავლო მან ჩვენ ცხოვრებაში. ამდენითაც შენ შენი იმდროინდელი შემოქმედებითი მუშაობით ხე-ლი შეუწყვე ჩვენი საზოგადოების თვით-ცნობიერებას, რომ ჩვენ შეგვიყვარებინა იმდროინდელი მოძღვრება, რამდენადაც შენ გვადიე ჩვენ ახალგაზრდა ბუნებაში გრძო-ბებით, რომელიც აუცილებლად საჭი-როდნი არიან, რომ ჩვენ გულწრფელად ვე-მსახურეთ საკითხის და იმდროინდელს, და აი, სწორედ ამდენით, გესურს ჩვენ უკვდავად იყოს შენი სახელი.

ჩვენი პროლეტარიატი საბედნიეროდ უკვე შესდგა განთავისებების ისეთ საფე-ხურზე, რომ ის ვაკლებით უფრო ღრმად და სავსებით აფასებს ხელოვნე-ბის და შემოქმედებითი ნიჭის მარგა-ლიტებს როგორც შინაარსით, ისე გარეგანი სახით, ვინც დანარჩენი ელემენ-ტები ჩვენი საზოგადოებისა და ვინ მას, ვინც განიზრახავს, რომ ეს მარგა-ლიტები გასთვლოს. ვინ თქვენ, ეტყვის იგი შენი ცხედრის წინაშე აგრეთვე იმა-თაც, ვინც შენი მოკვლის გავრცელების შემდეგ ზუსტად და ნაღარას სტუმრე შენს მისწრაფებებს და მურჯალი მიხრით, თუ შენ შენთან ერთად მოაკლა მთელი ხალხი. ასეთები ვერა ხედევენ, რომ ამით ეგონი ვერ აქარწყლებენ შენი ნიჭის საუკეთესო ნაყოფს, ვერა ხედევენ, რომ ის ხალხი, რომელმაც შენის სიბრძნე ის, რაც შენ მო-ღვაწეობაში საუკეთესო იყო უარყოფი, რაც მას საერთოდ ინტერესებს ეწი-ნაღმდებებმა შენ წარსულ მოღვაწეობა-ში, ასეთი ხალხი, ვამბობთ, უკვდავია და არც პასუხს აგებს, თუ მის შორის ვინმე მტარვლობა ჩადინა.

ვინ მათ, იტყვის იგივე პროლეტარიატი და მთელი მშრომელი ხალხი, ვინც ღამის მართლა ავახაკურთ ისარგებლოს შენი მკვლევრობის შემთხვევით და ჩირქი მო-სკვის მშრომელ ხალხს და იმას, ვინც ხელმძღვანელობს მას. დღეს ჩვენში შორის ძიებისთვის მოწოდებას ჩვენ არ ვიკად-რებთ ცხედრის წინაშე, მაგრამ სასტიკ ანგარიშს მოვიხივებთ მათ, ვინც ჩვენ სასიარულო გზაზე ვკლას სიფის და შხამს ანთხვებს.

მოლოცუნი მისი სილგა.

სხვადასხვა ადგილებიდან ცნობები მო-დის, რომ ზოგ ადგას მუშებს უკვე რწმუნებულები ამოურჩევით. ამანათ, საარჩევნო კომისია მეორე და საყურად-ღებო ფაზისში გვადიდა. რუსეთის სა-ზოგადოებას გამოეხილვა და დეტყო და მინარემატ თავადი გააკეთა. სამწუ-ხაროდ, ცნობები გერ-გერობით ოფი-ციალური ხასიათისა და იქიდან ძველი სწორი დასკვნები გემ ავიყვანათ; მაშე-დავით ამისა ახლაც შევეძლოა ერთი საყურადღებო მოვლენა აღვნიშნათ.

საზოგადოებრივი მოძრაობის სახელ-მწიფო გადატარებას ის მიზანი ქონ-და, რომ სახელმწიფოს საკანონმდებლო ბედობალი ჩეხარები 130 ათასს აკულ-ტურულ მემარულეხისათვის. როდესაც იყო ხელის ახლდენენ, მაშინ „როსია-ში“ სხვათა შორის სწერდენ, რომ სა-ხელმწიფო დემა ნამდვილად ვერ ხატავს ხალხის სულიკეთებას, რომ ყოფილი დე-პუტატები ხალხის უმეკრების წყა-ლობით მოხვედნენ წარმომადგენლობითი დაწესებულებაში. მეორე დღის გარეკის შემდეგ ასეთი „მანე“ დეპუტატები კი-დეც პეტერბურგის „გერაში“ ჩაჯინეს.

სახელმწიფო დემის გარეკის შემდეგ, ვისაც მკრთი სწამდა, ყველა ემ-ბროდა მემარტებელ მიმდინარეობას და მიმართულებას... მეორე რა შედეგი მო-ყვა ამას, როგორ უნდასხა ხალხმა შე-და თეთრ აკრატარებს? ყური დაუდეთ: იატკის ოთხ მასხაში აინახეს 8 სიგადა-დეპუტატი, 7 სიგადადის-ტრეგვადეგე-სერი, 4 კადეტი და სხვა. ტკერის მასხა-ში რწმუნებულთა არჩევნები დასრულდა, 26 არჩეულთაგან 12 სიგადადეპუტატი; კლინ-სკის მასხაში ცხრა მემარტებელ აბ-ჩაეს.

ბიუროკრატია ყოველგვარა ზომეში იხმარა, რომ ოპოზიცია ჩაეკლა, რომ სო-ციალდემოკრატებისათვის ხმა ჩაეკრია... მარა, როგორც ვხედავთ, მიზანს ვერ მიადგია.

პირველ არჩევნებს დიდი მორალური და პოლიტიკური გავლენა და მნიშვნე-ლობა აქვს. რუსეთის ხალხს პარლამენტის შედგენა მეტად ტუდ პირაბებში უხდე-ბა. ერთი ნებით, ეგროპაში პარლამენ-ტები კრიზისის განიცდიან; მეორე მხრით, ჩვენ ხალხს პარლამენტის ამორჩევა უხ-დება წელიწად-ნახევრის განმავლობაში მესამეჯერ და მისი რეალური სარგე-ბლობა კი არ ჩანს; შემდეგ თვით მ.ს-საც ახლა მიჩვეული პოლიტიკურ ცხო-ვრებას და თავის უმრავლესობაში უკუ-ტურთა. ყველა ამას მოყვამოჩრეველ-ების ერთი ნაწილის შეგნებული და შეუ-გნებელი ბოკოტი. და თუ კი, მიუხე-დავად საერთო პოლიტიკურ მოდუნებისა, ხალხი ზანც მოქედებს და თავის მან-დატებს სოციალდემოკრატებს აძლევს, მაშ ხალხის ჩიობადაა არ ჩამქვალა! იმას მხოლოდ ეძინა. ერთი სატყვი. არ-ჩევნების სისტემატიურა ნიშნები თვალ-წინ გვაქვს და ვინცოც ცხოვრებისაგან პანდურა კიდევ მოხედეს ვისაც გერ არს.

მუშებს საზოგადოებრივი უქადეგდენ, რომ ეკონომიური ორგანიზაციების საქმე არაა პოლიტიკური კითხვები. ამის შესახებ ოფიციალური გახეთი „როსია“ მეტინე-რულ გამოკვლევას ეწევა; ამასევე ქადა-გებდა პირველ შემთხვევის დროს კაპი-ტალისტების რაიონული სიგებები. ახ-ლა კი რას ვხედავთ? როგორც პეტერ-ბურგის ფაბრიკანტებ-მემარტებელს სი-გებების საბჭოს მუქმედებლან ჩანს, თურქის, რაც მუშების ეკონომიურ ორგანიზაციებს ეკრძალებათ, კაპიტა-ლისტების ეკონომიურ ორგანიზაციები-სათვის ნებადართულია. ევილოთ, მაგა-ლითათ, საბჭოს უკანასკნელი წერალი, მიმართული საზოგადოების წევრებისად-მი. აი რას სწერენ ფაბრიკანტები: „რად-განაც არჩევნები სახელმწიფო დემაში მიმახლოვდა და რადგანაც შესაძლოა მუშებმა ფაბრიკა-ქარხნებში საარჩევნო კრებების გამართვა მოინდომონ, ამისა-თვის საბჭო ვალდებულია რაცხს თავის თავს გაახსენოს თავის წევრებს, რომ მუ-შებს შინაური წესრიგის მიხედვით ფაბრი-კაქარხნის შენობებში შეუძლიან დარჩენ მხოლოდ სამუშაო დროს საკუთარი მო-ვილოების აღსარებულებით, ამიტომ ფაბრიკა-ქარხნის შენობებში რაიონები

კრებები არ უნდა გაიმართოს. 2) რომ ამგვარი კრებები გარდაწინდის მიერ გამოცემულ საგანმანათლებლო დადგენი-ლებებს ძლიერ ეკრძალებოდა და 3) თუ მიუხედედით იმ ზომებისა, რომე-ლიც მიღებულ იქნება ქარხნის ადმინი-სტრაციის და პოლიციის მიერ, უკანონო კრებები მაინც გაიმართა, მიშედი-დინისტიკატული წესით დასჯებან და ფაბრიკა-ქარხნე გარდაწინდის მი-ერ დაკეტილი იქნება. ცხადია კაპიტა-ლისტები აღარაფერს ზოგვენ ან თვის-კენ გადიყვანონ მუშები და ან არჩვენებში მონაწილეობის საშუალება მოუსპონ.

ახალი დროების პირველ სექტემბ-რის ნომერში გამოქვეყნებულა „17 ოქტომბრის კავშირის“ პეტერბურგის ქა-ლაქის საბჭოს მიმართვა ამომრჩეველთა-დმი. „პრაკაში“ ნათქვამია: ამომრ-ჩეველებო! კადეტებმა, ტრუდოვკებმა და სხვა „რეორდებმა“ ჯგუფებმა თავის მოქმედებით პირველ და მეორე სახელ-მწიფო დემაში მარტო მარტო არეუ-ლობა გააძლიერეს და ორი წლით შეა-ჩერეს ხალხის საქარებათა დაკაყოფა-ლებისათვის აუცილებელი კანონმდებ-ლობითი მოღვაწეობა. თუ კი შესამე დემა წინანდებული იქნა, მას შეუძლია საქმე გამოვივას. რეაქციამ ვხლა წამო-ყო თავი; მესამე დემა თუ სასურველი არ დაჩა წარმოადგენლობითი დაწესე-ბულებას დიდი საფრთხე მოეღის.

კავშირის წევრებო! საშობლოს ბედ-ილობა თქვენ ხელშია. ყოველგვარი ზომები მიიღეთ, რომ დემაში ამოი-ჩიონ კეუ-დამდარი პირები, რომელ-თაც სეგანდისერათ შეუძლიათ წაიყვა-ნონ კანონმდებლობითი მუშაობა 17 ოქტომბრის მანიფესტის ნიადაგზე და ლამაზადონ დაწყებული სამშობ-ლო. დაეხმარეთ ამ დიდებულ საქმეს სა-კუთარი შრომით და ქონებით. თქვენ კარგაა იცით, რომ ყველა ზოგადიკურ მარტათა შორის ერთადერთი „17 ოქტომბრის კავშირის“, რომელიც ყოველ-თვის მაგდრათ და ბეგითათ იღვს დაღე-ბულ მანიფესტის ნიადაგზე და ან თა-ნაუკუნობდას ანც რეკლამაციას და ანც რაქტაციას.

რ. მოეთხოვება მეტი გულკოვის პარ-ტიის. გავისწავლოთ „პარტიის“ რამოდენი-მე პოლიტიკური გამოხსლა: 1) დეკემბ-რის ამოხების ჩაქრობის შემდეგ პარ-ტიის ლიდერებმა აღმირალ ღუბასოგს გამარჯვება უსურვეს, 2) სახელდრო-სა-ველეს სასამართლოს გამოცემის შემდეგ კავშირის ლიდერებმა ახალი ზომა კანო-ნიერათ და საჭიროთ იცენეს, 3) სამ ივნისის სახელმწიფო გადატარება კავ-შირის ცენტრალურმა კავშირმა გამართ-ლა და მოიწონა 4) ავეისტოს ერობის წარმომადგენლების სიგებზე „ოქტომბ-რის ტების“ უმრავლესობა მემარტებების თანამოაზროვნე იყო 5) კავშირის პო-ლიტიკალური განყოფილებები არჩევნების დროს უწმინდა რუსების კავშირს“ უკავ-შირდებინ.

აღვილობის პრესა

ამას წინაა პრესაში აღენიშნეთ რამ-დენიმე ნიშნა 2-5 Batou-ის უცნაურ გოდებისა; ეხლა ვტყობილობთ, რომ Batou-ი არ დაჩრენილა „სოლო“; მას ზანს აძლევს, სხვათა შორის, ისეთი წარჩინებულები გვამი, როგორც არის ეპისკოპოსი ლეონიდი. „ქეშარტი რუს-თა“ გაზ. „გოლ. კავ.“-ში მოყვანილია ეპისკოპოსის მეორე ქუთაისის კათედრა-ლურ სოლოროში წარმოთქმულ სიტყვი-დან შემდეგი ადგილი:

„არ ვიცი, რისთვის ვიტროთ და ვიხედ ჩავიციეთ შეგები, იმხედ. რომ აღარ არის ილია, თუ იმხედ, რომ მკვლელები აუწმინდე-რებს ჩვენი სამშობლოს დეამიწას? იმხედ, რომ ილიასთან ერთად ჩვენს ლიტერატურას მოაკლდა მნიშობი, თუ ის, რომ, ამჟერად-გან ყველა კულტურულ ხელხეპს უფედ-ბა ვეგებთ საზოგადოებ და სამართლად-ის აღმთავრებით მათსეზანან ქართვე-ლებს სახედა და ესენა (ქართველება) ჩასთავლან პანბაროსებთ, გელუქე-ბთ და გადამეხების დამსათ.“

ამ სტრიქონებს შევარხებული ვახე-თი არავითარ კომენტარებს არ უკეთებს ნიშნათ სრული თანხმობისა და სოლი-დარობისა.

ჩვენ კი Batou-ისა და ეპისკოპოსის მოქმედა გვაგონებს ერთ ინციდენტს საკმაოდ შორეულ წარსულიდან. როდესაც თფილისში მოკლულ იქნა სენიზა-რის რეპტორი მ. ჩუდევკა, რუსის მღვდელ-მთავარმა წყვეა-კრულვა და შე-ჩვენება გუფავანა მკვლე იმ მხარეს, რომელმაც დაბლა მკვლელი. მოვლენის ამ გვერდად ფასებს წინააღუდა დიმიტრი ყიფიანი და წინააღუდა ისეთის თავ-გამადებით, რომ იგი თან გადაყვა ამ შემთხვევის. batou-ი და ეპისკოპოსი ლეო-ნიდი, როგორც მოგხსენებთ, დ. ყი-ფიანის მამულიშვილობის ტრადიციების დამცველი არაა და იმევე დროს გადა-ღიან რუს მღვდელ-მთავრის იმ ფილო-სოფიურ თვალთახედვს წერტალზე, რომლის წინააღმდეგ ერთხელ ასეთის თავ-გამოდებით გაილაშქრა მათამევე ავტორი-ტეტმა. ეს გარემოება ისეთს „პროგრესს“ აღნიშნავს ქართველ „მამულიშვილურ აზროვნებაში“, რომ თუ საქმე ასე იარა, მაღე ჩვენებურ „პატრიოტების ბანაკი“ ბევრით წინ გაუსწრებს „ქეშარტი რუს-თა“ და სხვა შევარხებულთა ბანაკს.

ამას ის გარემოება უფრო გვაფიქრე-ბინებს, რომ ილია ქავკაიძის მკვლელო-ბის მეორე თუ მესამე დღესვე გაჩნდა „პატრიოტული“ ფურცლები, რომელიც ქართველობას მოუფიქრებდა პოგრომები მოეხდინა ქართველობის მეორე ნაწილის წინააღმდეგ და, თუ გარემოება მოიტან-და, აგრეთვე უცხო ტომის ხალხთა წი-ნაღმდეგაც. „რუსის ქეშარტი პატ-რიოტები“—შევარხებულები კი, როგორც იცით „პროგრესმა“ აღნიშნა ნხოლოთ უცხო ტომის ხალხთა წინააღმდეგ. ჩვენებ-ურ პატრიოტებს ამ მხრივაც „პროგრეს-ს“ ეტყობათ... O temporal o mores!

კვირას გაზ. „საკავაზი“ გამოვიდა სპეციალურ ნომრით, რომელიც სავსე-ბით ეკუთვნოდა განსვენებულ ილია ქავკაიძის სსოგნას. ამ ნომერში სხვათა შორის დაბეჭდილია იაკობ გოგებაშვი-ლის წერილი. აქ, სხვათა შორის, ვკითხ-ვულობთ:

„თ-ლი ილია გრიგ. ქავკაიძე მუდამ იყო შე-ურბებელი მეტი ვიწრო ევოლუტურ წოდე-ბობისა, ამგვარ წოდებობისა სთვლიდა იმ სთავთ, რომელიც ვინისა და იმევე ხალ-ხის ნაწილთა შორის ჰხადებს ანტაგონიზს, მტრობას და ბრძოლას, ხოლო ამ ბრძო-ლას იგი სთვლიდა დიდ უბედურებათ, გან-საკუთრებით ისეთ პატარა დამოკიდებულ ხალ-ხისთვის, როგორც არის ქართველობა.

აი ამიტომ იგი სარგველობდა ყოველი მარჯვე შემთხვევით, რათ ხელი შეეწყო ქარ-თველ თვალ-აზნაურობის გლენ-აკლამასთან შეჩვიება—შეთანხმებასა და სოლიდარობი-სათვის.“

ამონაწერი სტრიქონებით შეიძლება აღემაინა დიდ პროგრესისტთა გამოიყვან-ნო, მხოლოდ „მგლოვესკი ზუბრების“ კრებაზე, ხოლო ნამდვილ პროგრესიულ წრეებში კი დღეს უტყუარ ქეშარტი-ბათ არის აღსარებული, რომ ყოველგვარ-ი წოდებობა, — „ვიწრო“ იქნება ეს, თუ „ფართო“—უნდა საბოლოოდ და ძირიან-ფესვიანთ ამოიფხვრას საზოგად-ოებრივი ცხოვრებიდან. ეს დღეს იცის თვით მოსახლადებელი კლასის მოწყოფე-მაც კი, მარა არ უნდა გაიგოს დამსახუ-რებულმა პედაგოგმა..

ახალი ამბები

არჩევნების გამო სახ. სათათბიროში. მთელი თფილისის გაყოფება სამ საარ-ჩევნო განყოფილებაში, 1-ლი განყოფი-ლება შეიცავს 1, 2 და 10 საპოლი-ცია უბანს; მე-2-ე—3, 4, 5 და 9; მე-3-ე—6, 7, და 8 უბნებს.

ქალაქის 8 რეიზორშიცა ცყოლება 1-ლი განყოფილებაში 2, მეორეში 3, მესამეში 3.

კავკასიის ნამესტნიკმა დაამტკიცა თფი-ლისის გუბერნატორის მიერ წარდგნი-ლი განყოფილება ქალაქის სამ საარჩე-ვნო განყოფილებათ, როგორც შემოთ-გვაქვს ნაჩვენები.

მასთან ნამესტნიკს არაფერი არა აქვს საწინააღმდეგო, რომ თფილისელ რუ-სის ამომრჩეველთა კურია ერთს კრებაზე მოახდინოს არჩევნები.

მისივე განკარგულებით თფილისის მა-ზრის ამომრჩეველები არჩევნებში შეუე-რთდებიან თფილისის მესამე საარჩევნო განყოფილებას; ბორჩლოს მასხის—1-ლ ქალაქის საარჩევნო განყოფილებას.

თფილისის გუბერნატორმა წინააღმდე-მისცა ქალაქის საბჭოს მიიღოს ზომები რათა იმ პარება, რომლებიც ერთსა და იმევე დროს შეტანილი არიან მი-წათმფლობელების და ქალაქის ამომრჩე-ველთა სიებში, არ მიიღონ მონაწი-ლეობა არჩევნებში ორ ადგას, არამეთ ერთს მათგანში.

განსამართლება. როგორც მკითხ-ხელებმა იციან თფილისის სამოსამართ-ლო პალატაში 3 სექტემბრიდან დაი-წყო საქმის გარჩევა გორის ს.დ. ორ-ნიზიკის წევრებისა და გორის ზოგი-ერთ მსოვრებლებისა. პასუხისგებაში მიცემული იყო 16 კაცი. მათ ბრალდებ-ობდათ საიდუმლო ორგანიზაციებში მო-ნაწილეობის მიღება, ხალხში პროპაგან-და-ავიტაცია არსებულ წეს-წყობილე-ბის დასანგრევით და დემოკრატული წეს-წყობილების დასამყარებლათ. ბრალ-დებულნი იყვნენ: რაიამ გულშამაპ-როვი, სანდრო კეცხოველი, მარიამ კა-პანაძე, პავლე საყვარელიძე, ილია მუ-რადლოვი, იოსებ შახარაშვილი, ვისილი მგდანძიძე, მესროლ მარტოვი, ივანე ჩაჩანიძე, ნიკოლოზ ოთაროძე, ტატო ელოკაძე, ალექსანდრე ქიტიაშვილი, გიორგი ზანგულიძე, ზაქარია ჩარუ-ვეი ვისო მუჩაიძე და პეტრე ბახტაძე-ესასქვე სრული ექვსი დღე გარტყლო-და, მხოლოდ 8 სექტემბრის საღამ-ოს 16 საათზე გამოიტანეს განა-ჩენი, რომლის ძალით დამნაშავეთ იქ-ნენ ცნობილი: მარიამ გულშამაპრო-ვი, სანდრო კეცხოველი, მ. მარტო-ვი, მარიამ კაპანაძე, პავლე საყვარელი-ძე და პეტრე ბახტაძე, — რომელთაგან ს. ცხოველს და მარიამ გულშამაპროვს ცრ-მბრში ვადასახლება მიუსჯეს; მარუ-ტოვს და საყვარელიძეს—თითო წლით ციხეში ჯდომა; ბახტაძეს რვა თვით და მარიამ კაპანაძეს ოთხი თვით. დანარჩე-

